

ཨ་རི་རལ་གྱི་རང་བཙན་འཐབ་ཚུང་།

Israel

འབར་དབྱུངས་ནོར་བུ་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་བྱས།

ཨེར་བྱེས་རིག་མཁོན་དྲུག་གི་མངའ་སྡེ།

SJRB-0330

འབར་ལྷན་འཇུག་དེབ་གྱི་པར་ཚ་སྐོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
ཨེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཇུག་དེབ་ཏུ་བཞོས།
ཨེར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲུམས་སྡེལ་བྱས།
༡༠༧༥ ལོའི་ལྷ་གསུམ་པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
༡༠༡༢ ལྷ་བརྒྱད་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

ཨེར་བྱེས་རིག་མཁོན་དྲུག་གི་མངའ་སྡེ།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཨིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཡི་བྱུང་དང་བོ།

འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་ལོ་ ༢༠༠༠ རྗེས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བ་ཞིག་སྐྱུར་ལངས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་ཤུགས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་བྱུས་ཤུགས་ཆེ་གས་དང་། ཁྲིམ་མཆེས་གྱི་ཡུལ་ཁག་ཚོས་འདིགས་ཐོན་དགོས་པ་ཞིག་གི་དོ་བོར་ཡོད་པ་རེད། ཁྲིམ་མཆེས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་ནི་ཡུལ་དེའི་དགའ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གོ་མཚོན་དང་མི་འབོར་སོགས་གང་ཅིའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་རྒྱང་དེས་དོ་རྒྱུ་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་རེད། ༡༩༤༦ ལོར་ཁྲིམ་མཆེས་གྱི་ཁ་ཆའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོས་མཉམ་ཁུབ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྐབས་ཨུ་རུ་སུས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོར་གནམ་གྲུ་དང་། མེ་ཤུགས་འཕུར་མདེལ་། ཐང་སྐྱ་རིལ་སོགས་བྱུས་ཤུགས་ཅན་གྱི་གོ་མཚོན་ཁག་རོགས་རམ་སྲུང་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་དམག་འཁྲུག་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་རྒྱང་དེས་པ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དང་། མང་གོ། དཔུང་མང་བ། མཚོན་ཆ་བཟང་བ་དེ་ཚོ་པམ་ཉེས་བཏང་སྟེ་དགའ་བོའི་ས་ཆ་མང་བོ་ཞིག་ཟིན་ཐུབ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མིང་ལ་ཨ་སི་རལ་ (Israel) ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཨི་སི་རལ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱང་ནས་ལོ་ ༣༠༠༠ གྱིན་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་
 ཁབ་དེ་དག་རང་བཙན་དུ་གནས་ནས་ལོ་ ༡༩༠༠ ལྷོར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ལྷོ་དུ་ཁོ་ཚོ་
 འཕྲོག་ལས་ལག་སྟོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོག་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཚོས་ལ་ཡང་བརྩེ་
 བ་ཡུར་ཏུ་ཅང་ཚེན་པོ་བྱེད་མཁུ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཨི་སི་རལ་ཆགས་ནས་ལོ་
 ༡༩༠༠ རྗེས་ལ་རོམ་(Rome) ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་འཇམ་
 སྲིང་ནང་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཤོས་ཆགས་པས། རྒྱལ་ཁབ་མང་བོས་དེར་མགོ་བཏགས་
 ལྷུ་དགོས་རྒྱང་འདུག་ཡང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་དེ་ཚོར་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དཔེ་
 མི་སྲིད་པའི་ལ་ཞེན་ཚེན་པོ་ཡོད་སྟབས་རོམ་ལ་མགོ་བཏགས་མ་བཙོལ་བར་རུས་
 ལྷགས་ཚེན་པོས་ཁ་གཏད་ཚོལ་འཛིང་བྱས་ཡང་། རོམ་སྟོབས་ལྷགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
 བས་ཨི་སི་རལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཅུ་མེད་བཟོས་པ་མ་ཟད། རོམ་གྱིས་ཨི་སི་རལ་གྱི་
 རྒྱལ་ས་རི་དུ་སི་ལམ་(Jerusalem) ནང་ཁང་བའི་དོ་རྩིག་གཅིག་ཡང་མ་ལྷག་པ་
 བཟོས་ཡོད་པ་རེད། རོམ་དང་དམག་འཁྲུག་སྐབས་འཆི་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཨི་སི་རལ་
 གྱི་མི་རིགས་ལྷག་ལུས་རྣམས་རང་གི་ལུང་བར་སྟོད་ཐབས་བྲལ་ཏེ་འཇམ་སྲིང་གི་
 རྒྱལ་ཁབ་ག་ས་ག་ལ་སྐྱབས་བཙོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་རྒྱུ་བ་རེད།

ཁོ་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནང་སྐྱབས་བཙོལ་དུ་གནས་པའི་རིང་ལ། སོ་སོའི་ཚོས་
 དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་སོགས་ལ་གཅེས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་དམ་པོ་བྱས་པར་
 བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་སྲིད་མི་རིགས་ནང་རང་ཡལ་དུ་མ་སོང་བར་ཨི་སི་རལ་ལམ་
 རུ་ལུ་མི་རིགས་ཞེས་མི་ལོ་མང་བའི་རིང་འབྲེས་མེད་ཐ་དད་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནས་
 རྒྱབ་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཤོར་ཏེ་མིའི་ལུང་བའི་ནང་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྟོར་

གནས་གྲུང་བྱེད་དགོས་ལྷན་བཞེས་པའི་རིང་སོ་སོའི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཉམས་
 བརྒྱལ་ས་སུ་མ་བཏང་བར་ཉ་ཅང་གི་གཅེས་སྤྲུམ་གཟབ་ལྡན་བྱས་པ་དང་། དེ་སྟེང་
 ཕྱིའི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ལ་འབད་བཙོན་ཁྱད་པར་བ་བསྟེན་པ་ལས་སྐྱབས་བཙོན་པའི་
 གནས་སྤངས་སྐྱབས་ལ་ཡང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཞེས་འཛམ་གླིང་ནང་གྲགས་
 ལུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་ནང་རྩལ་སྤུལ་གྱི་ལུས་ལྷན་སྐྱོར་བསམ་
 རྒྱུ་འཁོར་མཁན་དང་། རྩལ་སྤུལ་མཚོན་ཆ་བཟོ་མཁན་དང་བོད་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་
 རིགས་ཡིན་པ་དང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་སྐྱབས་བཙོན་བ་ཨིང་ལན་ནང་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་
 ཨིང་ཇིའི་སྲིད་སློན་བྱས་ཏེ་ཨིང་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་
 ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་མཚན་ལ་བེན་ཇ་མན། ཉི་སི་རལ་ལི་(Benjamin Dis-
 raeli)ཞུ་བའི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱད་དག་དང་། ཨེ་མ་ཚི། རོལ་ཆ་བཙམས་ལ་ཡང་
 ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོ་དམིགས་བསམ་གྱི་མཁས་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་ཡང་
 བ་རན་སིའི་ནང་མི་རྒྱུ་ཤོས་དང་ཚོང་བ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་ཡིན་པ་རེད།

ཨི་སི་རལ་གྱི་སྐྱབས་བཙོན་བ་ཚོས་དཀའ་སྤྱད་ཚད་མེད་ཉམས་སུ་སྤོང་སྟེ་
 སྐྱབས་བཙོན་གྱི་དུས་སྐབས་དེ་བསྐྱལ་དགོས་ལྷན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་
 རིགས་དེ་ཚོར་གཞན་དང་ཁྱད་པར་ཐོན་པའི་རིག་རྩལ་དང་འཛོན་ཐང་ཡོད་ཅོང་ཁོ་ཚོ་
 ལུང་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་ལུང་བ་དེའི་མི་རིགས་ཚོས་སྤྲུག་དོག་གིས་
 སྤང་བོ་བྱས་སྟེན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན། ཨིང་ལན་དང་། ཉལ་རན་སི། པོ་ལན་
 ཏ། ལུ་ཏུ་སྤྱ་བཙམས་ནང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོར་སྤང་བྱུག་དང་མཐོང་རྒྱུ་ཆེན་
 པོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ལུང་བ་དེ་ཚོ་ཁ་ཤས་གྱི་ནང་ལ་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་

རིགས་ཚོས་ལུང་བ་སོ་སོར་ཕན་པའི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་བ་དེ་
 ཚོའི་གཞུང་དང་མི་མང་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྲུང་དོག་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཕྲུལ་འབྲེལ་ལས་
 ཞི་སི་རལ་གྱི་མི་ཚོར་སྐྱབས་པ་ཞིག་ལས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མེད་པ་རེད། ཞི་སི་རལ་གྱི་
 མི་ཚོར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོགས་པ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཞན་དང་འབྲུག་བསྐྱེད་
 ལུང་བ་ཡོད་ནའང་། རང་གི་ས་ཁོར་ཉེ་མིའི་ས་ཚའི་སྤྱོད་ཡོད་ཅོད་སྐྱབས་འཇུག་གིས་
 མི་སྤོད་ཐབས་མེད་བྱུང་ཞིང་། ལུང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ཞི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོས་ཚོར་
 འཁོས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཞུང་གིས་བཀག་འཁོག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱི་
 མཚུངས་མིན་པའི་ཚོར་ཁྲལ་ཚེན་པོ་ལེན་པ་དང་། ཡང་ལུང་བ་འགའ་ཤེས་ནང་
 གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཞི་སི་རལ་གྱི་སྐུ་བྱ་ཚོ་གཏན་ནས་མ་ཚུགས་སོགས་
 དཀའ་ངལ་ཚད་མེད་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་
 དང་འབྲུག་པའི་སྐྱབས་ལ་ཡང་ཁོ་ཚོས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚགས་ཞེན་གཅིགས་སུ་
 བཟུང་ཉེ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་རྒྱི་མཚུངས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་ཐབས་སུ་
 སོ་སོ་སྦྱང་གིས་འགྲོ་གྲོལ་བཏང་སྟེ་སློབ་གསལ་འཇུགས་དང་འབྲེལ་མི་ཚོར་སྐྱབས་
 པོ་ཚོས་སྐྱོ་བ་ཚོར་རོགས་རམ་དང་། སྐྱོ་བོ་དེས་རང་ལས་སྐྱོ་བ་ལ་རོགས་རམ་བྱས།
 མི་ཚོར་སྐྱོ་ཤོས་ཤིག་གིས་ཀྱང་རང་ལ་སྐྱོར་གཅིག་ལས་མེད་ནའང་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱི་
 དདུལ་ཐོག་ནས་འགྲོ་སོང་གཏོང་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་རོགས་རེས་གཅིག་སྐྱེལ་ཁ་ཞེ་
 གཉིས་མེད་གིས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

ཁོར་ཚོའི་ཚིག་སྐྱེལ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན་དེ་དངོས་གནས་རུས་པ་ཐོན་པ་
 ཞིག་ཡོད་སྐབས་ཁོར་ཚོར་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ཁོར་ཚོར་རྒྱལ་

ཚོད་དང་། མཐོང་ཚུང་བཅོན་གཞོན་ཅི་ཅམ་བྱས་པ་དེས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་རྗེ་
 འཕར་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་དུ་རྒྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་མ་ཐུན་
 རྒྱུ་རྗོགས་རམ་བྱེད་མཁན་མེད་ཡུང་། རང་གི་ལུས་པོ་རང་གི་རྐང་བས་འདེགས་
 རྒྱལ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་༡༩༣༩ལོར་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་འགོ་
 ཚུགས་ཤིང་། སྤྱི་པོ་འབྲུམ་ཐག་མང་པོའི་ལུས་སྲོག་ཐལ་བའི་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱུ་ལའི་
 དམག་ཆེན་དེ་དག་སློང་མཁན་ནི་རང་མན་གྱི་དཔོན་པོ་ཉི་གི་ལའ་(Hitler)ཟེར་བ་
 དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་དབང་འཛིན་བྱེད་པོའི་ནང་ད་བར་བྱུང་མ་སློང་
 བའི་མི་གཏུམ་པོ་དང་སློང་རྗེ་མེད་པ་དྲག་ཤུལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་དེར་
 འཛམ་མན་ནང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོ་ཉ་ཅང་གི་འཛོན་ཐང་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་
 ཚོར་དཔལ་འབྱོར་དང་ཤེས་ཡོན་གང་ཅི་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་འཛམ་མན་ནང་གི་
 དཔལ་ཁང་མང་ཆེ་བ་ཁོ་ཚོས་ཟིན་ཡོད་ཅང་། ལུལ་མི་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་
 དང་། ཤེས་ཡོན་འཛོན་ཐང་བཅས་ལ་སྤྲུག་དོག་གི་བསམ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཁང་། ཉི་
 གི་ལའ་གིས་མི་མང་ལ་ཨི་སི་རལ་སློང་བྱུང་བ་སྤྲུགས་ཤིག་བྱས་གསལ། ཇི་ལུ་
 (Jews)མི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤེས་ཀ་ངན་ལ། རིགས་རུས་ཞན་པ་ཡིན་པ་
 དང་། ལྷག་དོན་ང་ཚོའི་ལུལ་གྱི་སློབས་ཤུགས་མར་གཅོག་མཁན་ཡིན་པར་བརྟེན། མི་
 རིགས་མཚོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་ང་ཚོའི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ནང་། ཁོ་ཚོའི་རིགས་དེ་འདྲེས་
 ལྷན་རྒྱུར་ན་གཏན་ནས་འགྲིག་ཐབས་མེད།

ང་ཚོས་རིགས་དེ་ཅུ་མེད་བཟོ་བྱུང་ན་ང་ཚོའི་མི་དཀར་པོའི་རིགས་དེ་གཅང་མ་
 ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅང་། རྒྱལ་བསྐྱབས་བྱེད་པའི་

ཉེན་མོ་དེ་ནས་བཟུང་འཇར་མན་གྱི་གྲོང་སྡེ་སྲུང་དམག་གསལ་བའི་ཐོག་ནས་བཏང་
 སྟེ། ཇི་ལྟ་མི་རིགས་པོ་མོ་ཀླན་གཞོན་ཆེ་ཚུང་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྱུང་སྟག་མང་བོ་འཛིན་
 བཟུང་གིས་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་དང་། དེ་སྐབས་ལུ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བ་ཉི་
 གྱི་ལར་གྱི་དབང་ཆའི་འོག་གནས་ཡོད་སྟབས། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་ལུལ་ནང་ཇི་ལྟ་མི་རིགས་
 རྣམས་དུག་དུག་བཙོས་ནས་བཙོན་འཇུག་དེ་བཞིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བོ་ལན་ཁའི་
 བང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཉ་ཅང་གི་མང་བོ་ཡོད་པ་དང་། བོ་ལན་ཁའི་མི་ཚོས་ཨི་
 སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོར་ཚོད་མེད་གྱི་མཐོང་ཚུང་བྱས་ཏེ། ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་
 ཚོ་ཁོང་ཚོའི་གྲོང་དང་མཉམ་འདྲེས་མི་འབྱུང་ཆེད་བཀག་འགོག་བྱིར་དང་ཐོག་ནས་ཁོ་
 ཚོ་སྡོད་གནས་བྱུང་དུ་དབྱེ་སྟེ་བཞག་ཡོད་པ་རེད། བོ་ལན་ཁའི་མི་ཚོས་འཇར་མན་ལ་
 མགོ་བཏགས་ཞུ་དུས་བོ་ལན་ཁའི་བང་ཡོད་པའི་ཇི་ལྟ་མི་རིགས་ཚོས་མགོ་བཏགས་
 མ་བྱས་སྟབས་ཉི་གྱི་ལར་གྱིས་ཁོ་ཚོ་མེད་པ་བཙོ་ཆེད་དམག་མི་སོན་ཆེ་བཏང་བ་རེད།
 ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་ཚོས་ཁོ་ཚོར་གོ་མཚོན་མེད་ཀྱང་དགྲ་བོའི་ལག་ནས་གོ་མཚོན་
 འཕྲོག་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་བང་མཚོན་ཆ་བཙོ་འདོད་ཀྱིས་བཙོ་བྱ་བཅུ་གསུམ་ལ། ལྷགས་
 གིན་སྟོང་བས་འབོམ་བཙོ་བ། ཚུ་འཕྲོའི་ལྷགས་སྐབས་ཀྱིས་མེ་མདའ་གིང་ལྷན་བཅས་
 བཙོས་ནས་འཇར་མན་གྱི་ཐང་ལྷ་རེལ་ཡོང་དུས་སྟེ་དམན་དང་། ལྷ་གུ་ཚོས་འབོམ་
 ཁྲིའ་ཉི་རྒྱལས་ནས་ཐང་ལྷ་རེལ་དང་རང་སྟོག་གཉིས་ཀ་ཅ་མེད་བཙོས་འདུག དེ་ལྟར་
 ཐང་ལྷ་རེལ་མདུན་སྟེ་དམན་དང་ལྷ་གུ་གཏོང་བ་དེ་ནི་དམག་མི་རྣམས་བསྐྱེད་རྣམས་
 འཛིངས་རྒྱར་བན་པ་ཡོད་ཅང་རྗེས་སུ་ཐན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རེས་མ་བཏང་བ་ཡིན་
 པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ཉི་གྱི་ལར་གྱིས་གནས་ས་གཉིས་ཐོག་ནས་དུག་དུགས་ཆེན་པོས་

ཚོལ་འཛིངས་བྱས་རྒྱུ་ཁོང་ཚོར་པམ་ཉེས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཉེ་གི་ལར་གྱིས་
ཇི་ལུ་འཛིན་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསོད་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་མེ་
མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་མི་རེ་རེ་བཞིན་གསོད་པར་དུས་ཚོད་རིང་པོ་འགོར་བ་དང་། མདེུ་
མང་པོ་འགོ་བའི་མངས་སེམས་སྐྱེས་ཉེ་ཇི་ལུ་མི་རིགས་གསོད་པའི་འཆར་གཞི་གཞན་
དག་བཏོན་པ་རེད།

འཆར་གཞི་དེ་ནི་མི་སྣོང་སྲག་རེ་ཤོང་བའི་བི་ལ་སའི་ཁང་བ་ཆེན་པོ་སྐར་ལུང་
རྒྱུང་རྒྱུང་རེ་ཡོད་པ་ཁག་མང་པོ་བརྒྱབས་ཉེ་དེའི་ནང་ཇི་ལུ་འཛིན་བཙོན་པ་རྣམས་བཅུག་
ནས་དུག་རྒྱངས་བཏང་སྟེ་གསོད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་གཏིང་བ་རེད། འཆར་དོན་བཞིན་
ལག་ལེན་གྱིས་ཇི་ལུ་མི་རིགས་ས་ཡ་དུག་ཅ་མེད་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ༡༩༥༥ལོར་
དམག་ཆེན་གཉིས་པ་མཚམས་ཚོད་སྐབས་ཇི་ལུ་མི་རིགས་མང་པོ་འགོ་ལྷལ་འདི་
ཡིན་གཏང་སོ་མེད་པར་གནས་དགོས་གྱུར་པའི་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ལ་ང་ཚོ་མི་
ལོ་སྣོང་སྲག་གཉིས་ཅམ་རིང་སོ་སའི་ལུང་བ་མེད་པར་གཞན་ལྷལ་དུ་བཙོན་གཏོན་
དང་། དཀའ་ངལ། མཐོང་རྒྱུང་ཁོན་བཙས་དབང་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྤོང་སྟེ་སྣོད་དགོས་
བྱུང་བ་མ་ཟད། མི་ཡིས་མི་ལ་བཙོན་གཏོན་གྱིས་ང་ཚོའི་མི་རིགས་ས་ཡ་དུག་འབྲུ་
གསོད་པའི་སྐྱེད་བ་ཅམ་མ་བཞག་པར་བསད་ཅིང་། ད་དུང་ལུང་བ་མེད་པར་གཞན་
གྱི་ལུང་པར་འདི་སྐར་གྱུར་ཕྱིན་ཏེ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་སྐྱབས་པོ་སྐར་
བཞིན་ཡོད་རྒྱུར་ངེས་གཏན་སོང་ཅང་འགྲོས་ལུས་རྣམས་སོ་སའི་ལུང་པར་ཕྱིར་ལོག་
གིས་རང་དབང་རང་བཙོན་གྱི་འབད་བཙོན་མ་བྱས་ཐབས་མེད་རེད་སྐྱེས་པའི་བསམ་
ཚོལ་ཞེད་ཡོད་པ་རེད།

ཡིན་པ་གཉིས་པ།

དུས་རབས་བཅུ་དགུ་བའི་སྔོན་དམག་ཆེན་དང་པོ་མ་ལངས་གོང་ལ་རི་འཁོར་གི་
རིགས་ཀྱི་མཁས་ལུང་བ་མང་པོ་ནས་སོ་སོའི་ལུང་བར་རིམ་བཤུ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་
གྱིས་སྲིང་ལོག་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རང་བཙུན་དོན་སེམས་
ལྷགས་ཆེ་ཤོས་ཚོ་མ་གཏོགས་ཚང་མས་སྲིང་ལོག་མ་བྱས་པར་བརྟེན་སྲིང་ལོག་
བྱེད་མཁའ་མི་གངས་ཉུང་ཤོས་ལས་མེད་བ་དང་། དུས་སྐབས་དེར་ཨི་སི་རལ་ཁ་
ཆའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞེས་པའི་དབང་ལོག་ཏུ་ཡོད་ཅང་། ཨི་སི་རལ་ལ་བའེ་སི་ཐན་
ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་དམག་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་ཨིང་ལན་དང་། བ་རན་
སི་གཉིས་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་དམག་འཛུངས་སྐབས་ཨིང་ལན་ལ་མེ་སྲོགས་གྱི་མདེལ་
རྗེས་ལ་མཁོ་བའི་རྗེས་སྐྱོན་གཞན་ཅན་ཞིག་ལུལ་ནས་མ་ཐོན་པས་ལག་འཛུངས་ཅི་
ཆའི་སྐབས་ཨིང་ལན་དུ་སྲོད་པའི་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཆོན་རིག་མཁས་པ་ཤོག་
ཀྱང་ཅ་ཉིམ་སྲི་རི་མན་ཟེར་བས་གོང་གསལ་རྗེས་སྐྱོན་གཞན་ཅན་དེའི་རྒྱ་ཆ་ཨིང་
ལན་ནང་ནས་བཙུན་ལྟེན་བྱུང་བུ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སྐྱོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཨིང་
ལན་གྱི་གོ་རྗེས་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཆེ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་མཁོ་ཉེས་ཆེན་པོ་བཏང་བུ་བ་
རེད། དེར་བརྟེན་ཨིང་གཞུང་མགྲུ་མཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཤོག་ཀྱང་སྲི་རི་མན་ལ་

ལེགས་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་འོག་ཀྱང་མི་མཉམ་གྱིས་ལེགས་སྐྱེས་མ་བཞེས་བར་
བརྗོད་དོན། ར་རང་སྐྱེར་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་དགོས་དོན་མེད། གང་ཡིན་ལྷན་དུ་དགོས་
གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ར་ཆེའི་མི་རིགས་སྐྱབས་བཙོམ་བ་ཆོར་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་
རིག་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཨིང་གཞུང་ནས་ད་ལན་དེར་རྒྱལ་སྐྱོར་རོགས་རམ་
གནང་རོགས་ཞེས་ལྟུང་ཡིང་། ཨིང་གཞུང་ནས་དུས་སྐབས་དེར་དེ་དོན་བྱེད་འཇུག་
ཁས་ལེན་གཙང་མ་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དམག་ཆེན་དང་པོ་འཇུག་ཐག་ཆོད་སྐབས་ཀྱང་གི་དང་རང་མཉམ་གཉིས་ལ་ཕམ་
ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཀྱང་གི་དང་བ་ལེ་སི་ཐན་གཉིས་ཀྱིས་ཆ་མང་པོ་ཨིང་གཞུང་ལ་
ལོང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་བ་ལེ་སི་ཐན་ནང་ཁ་ཆེའི་མི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་
སྐབས། རིའུའི་མི་རིགས་རྣམས་བ་ལེ་སི་ཐན་ནང་ཚུར་ལོག་ཡོང་དུས་ཁ་ཆེ་ཆོས་ཏུ་
ཅང་གིས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ངན་བ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ཁ་ཆེ་ཆོས་དེ་འབྲེེ་
རྣམ་འགྲུར་ངན་བ་བསྟན་ཡང་རིའུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་མ་སྟོམ་བར་
ལུ་ཚུགས་ཀྱིས་བ་ལེ་སི་ཐན་ནང་ཡོང་སྟེ་གཞིས་ཆགས་ཁག་གསར་འཇུགས་དང་
འབྲེེལ་སོ་རྣམ་འདེབས་ལས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བྱས་བས་བ་ལེ་སི་ཐན་ནང་ཡང་རྒྱས་
ཆེན་པོ་བྱིན་པ་རེད། རིའུ་ཆོས་བ་ལེ་སི་ཐན་ནང་གནས་སྡོད་ཁ་ཆེ་ཆོར་ཕར་མ་བྱུན་
ལམ་ཆེན་པོས་རོགས་རམ་གང་ཟུབ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་ཆོས་ཚུར་རིའུའི་མི་
རིགས་ཆོར་དགའ་པོ་གཏན་ནས་མ་བྱས་བར་ཉག་ཏུ་སྤང་བྱུག་བྱས་ཏེ་བ་ལེ་སི་ཐན་
ཀྱི་ལུང་བ་འདི་ར་ཆོ་ཁ་ཆེའི་ལུང་བ་ཡིན། བྱེད་ཆོ་ལུང་བ་འདིར་བསྐྱད་ཆོག་གི་མ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རིའུ་ཆོས་ཀྱང་ལུང་བ་འདི་ར་ཆོ་རིའུའི་ལུང་བ་

ཡིན་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དེ་སྔ་བཙན་དབང་གིས་ཤོར་
 བ་མ་གཏོགས་ལུང་པ་དེ་དག་རིུ་ཚོའི་ཡིན་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་བརྗོད་པར་ཁ་ཆེ་ཚོར་
 རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལངས་ནས་རིུའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་ཁ་ཆེ་ཚོ་རང་ཤེད་གྱིས་
 བསྐྱོད་དེ་ལོ་ཏོག་མེར་བསྐྱེད་པ་བྱང་བ་དང་། སྐྱེད་མཚན་དང་། སྤུ་གྲུ་བསམད་པ་
 སོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་སྐྱབས་རིུའི་མི་རིགས་ཚོར་ཁ་ཆེས་
 གཏུག་རྒྱལ་ཆེན་པོས་བཙན་གཞོན་བྱང་ཡང་ཨིང་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་གང་
 ཡང་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་སྤང་མེད་དུ་བསྐྱེད་འཛོག་བྱས་པ་མ་ཟད། ལུང་པའི་ནང་
 སྐྱེག་ཁྲིམས་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁ་ཆེ་ཚོར་རང་སྤང་གང་ཤར་གྱེད་དུ་བཅུག་
 པ་རེད། ཨིང་གཞུང་གིས་ཁ་ཆེ་ཚོར་དེ་སྔ་བུའི་འཛེམས་ཐོན་གྱེད་དགོས་དོན་གང་
 ཡིན་ཞེས། ལུང་པ་དེའི་ཉེ་འཁྲིས་གྱི་ཁ་ཆེའི་ལུང་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ས་སྐྱེས་
 གྱི་ཐོན་བསྐྱེད་འབོལ་བོ་ཞི་བྲག་ཡོད་སྐབས་ཨིང་གཞུང་ལ་ལུང་པ་དེ་ཚོའི་མཐོང་ཚུལ་
 ངན་ཆགས་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ས་
 སྐྱེས་ལ་གསེར་ལས་མཐོང་ཆེ་བ་བཅི་གྱི་ཡོད་པ་བཙན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད། ས་སྐྱེས་ལ་
 དེ་སྟར་ཅ་ཆེ་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འབྲུལ་འཁོར་ཕལ་ཆེར་ས་སྐྱེས་གྱིས་བེད་སྤོད་
 གྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རེད། དེར་བརྟེན་ཨིང་གཞུང་གིས་སྔོན་མའི་ཁས་
 ལེན་དམ་བཙན་མ་གནས་པར་རིུའི་རང་བཙན་ལ་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱུ་ཕར་བཞག་སྟེ་
 ཁ་ཆེ་ཚོར་མ་སྐྱབས་ལས་བྱས་པ་རེད།

རིུའི་མི་རིགས་རྣམས་དུས་ལུན་རིང་པོའི་བར་ཁ་ཆེའི་གཉམ་གཞོན་འོག་སྤོད་
 དགོས་ལུང་པ་ དང་། མ་ཟད་ཨིང་གཞུང་ནས་ར་ཚོ་ཁྲིམས་གྱི་རྟོག་ཞིབ་གྱེད་པོར་

བརྟེན་ཁྲིད་ཚོར་གོ་ལག་དགོས་པ་མེད་ལྷགས་བརྗོད་དེ་ཁོང་ཚོར་སྡོན་ཡོད་ཀྱི་གོ་
 ལག་སྐྱོན་ཡོད་རྣམས་འཕྲོག་ལེན་བྱས་པ་དང་། ལུལ་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེའི་མི་
 ཚོའི་ལག་ནས་གོ་ལག་འཕྲོག་ལེན་གཏན་ནས་མ་བྱས་པ་དེད། ཁ་ཆེ་ཚོས་རིུའི་མི་
 རིགས་ཀྱི་ཕྱོད་གསེབ་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་དངོས་འཕྲོག་བཅོམ་ དང་། མི་གསོད་སོགས་
 གཏུག་རྩལ་ཉ་ཅང་ཆེ་བའི་བྱ་སྡོད་ལག་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་རིུའི་མི་རིགས་ཚོ་
 སྤྱད་ནང་ཡེ་ནས་མ་ཐེག་པར་ཏུ་སྤྱད་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཁྲག་ལན་ཁྲག་འཇལ་དང་།
 བྲག་ལན་བྲག་འཇལ་སྤྱད་པའི་འབད་བཅོལ་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་གསང་ཐབས་ཀྱིས་བྱི་
 བྱས་གོ་ལག་ཉོ་སྤྲོད་དང་། ཁོར་ཚོས་ཀྱང་བཟོ་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤོང་བསྐྱུང་། བྲང་ཁུལ་དུ་
 ཁ་ཆེའི་བཅའ་གཞོན་འགོག་ཐབས་སུ་བྲག་པོའི་སྤྲིག་འཇུགས་གསང་བཅུགས་བྱས་
 པ་དང་། སྤྲིག་འཇུགས་དེའི་མིང་ཉ་ག་ན་ཞེས་བཏགས་ཡོད་ལ། དེར་བརྟེན་ཁ་ཆེ་
 ཚོས་རིུའི་ནང་འཕྲོག་བཅོམ་གྱི་བཅའ་གཞོན་གྲེ་ཆེད་དུ་ཡོང་སྐབས་རིུ་ཚོས་ཁ་
 གཏན་གདོང་ལེན་ལོན་སྤྱད་པ་བྱུང་འདུག།

དེ་ནས་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོ་རོབ་ནས་རིུའི་མི་རིགས་སྤྱབས་
 བཅོམ་བ་མང་བོ་ཞིག་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་ཡོང་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོ་ཞི་གོང་
 ལུས་ལྟར་ཉི་ཤི་ལར་གྱི་བཅོལ་ཁང་ དུག་ཁང་ནས་ཐར་བའི་གསལ་གསལ་མི་གངས་
 འབྲུམ་སྤྲལ་མང་བོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོའི་གནས་སྤངས་ཉ་ཅང་གི་ཐབས་རྒྱགས་པོ་
 ཡོད་པ་དེད། དེ་སྐབས་ཁ་ཆེ་ཚོས་རིུ་མང་བོ་དེ་འདྲ་བ་ལི་སི་ཐན་གྱི་ནང་ལ་ཡོང་ན་
 ང་ཚོའི་ས་ཆ་ཆང་མ་རིུའི་དབང་ལོག་ཏུ་ཤོར་ཉེན་འདུག་ཅེས་ཡིང་གཞུང་ལ་སྟོན་
 སེང་ལུས་སྤྱབས་ཡིང་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཁ་ཆེ་ཚོར་བད་ལས་ཤོད་དགོས་ཡོད་ ཅང་།

བ་ལི་སི་ཐན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱ་གཟིངས་བཏང་སྟེ་ཡོང་མ་བཅུག་པར་
 བཀག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བ་ལི་སི་ཐན་ནང་སྟོན་ཡོད་ཅིང་འཇམ་ཚོས་ཁོ་ཚོའི་མི་རིགས་
 ཚོ་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་འཇུ་ལ་ཞུགས་སྐབས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཅི་ཡོང་བྱས་པ་
 རེད། ཨ་མེ་རི་ཀ་སོགས་ལུང་བ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཅིང་འཇམ་སྟོན་བས་དང་།
 གནས་སྐྱངས་བཟང་བ་ཚོས་དཔལ་འབྱོར་དང་། གོ་ལག་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་གང་
 སྐབས་བྱས་པ་དང་། ཅིང་འཇམ་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་མང་བོའི་ནང་ནས་
 སྐྱ་གཟིངས་རྩིང་བ་མང་བོ་ཉོས་ཏེ། ལུ་རོ་བ་ནང་གི་ཅིང་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཁྲི་མང་བོ་སྐྱ་
 གཟིངས་ནང་མཚན་མོ་ཨིང་གཞུང་གི་སྤྱང་བྱ་བ་ཚོས་མ་ཚོར་བ་བྱས་ཏེ་གསང་
 ཐབས་ཀྱིས་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཀྱང་། ཨིང་གཞུང་གི་མཚོ་དམག་
 སྤྱང་བྱ་བ་ཚོ་ཉ་ཅང་སྤྱང་བྱང་འཛོམས་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ཅིང་འཇམ་གཟིངས་
 མཚན་མོ་བཏང་ཡང་སྐྱ་གཟིངས་མང་བོ་ཨིང་གཞུང་མཚོ་དམག་གི་ལག་པར་ཤོར་བ་
 རེད། ཡིན་ཀྱང་ཅིང་མང་བོ་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་འཇུ་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་པ་རེད།

ཨིང་གཞུང་མཚོ་དམག་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཅིང་ཚོ་ཨིང་གཞུང་གི་
 མིང་ལ་གཞིས་ཆགས་ཞེས་བཏགས་ཏེ་དོན་དུ་ས་ཡི་བ་རེ་སི་ཞེས་པའི་གྲིང་ཕྱན་ཞིག་
 ཏུ་གནས་སྐྱངས་བཅོམ་ཁང་ལྟ་བུའི་ནང་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ཨིང་གཞུང་ནས་ཅིང་
 སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོར་མནར་གཅོད་དེ་བཞིན་བཏང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིང་ཚོ་ཨིང་
 གཞུང་ལ་ཞེན་བ་གཏོང་ནས་ལོག་འདུག་དེ་ནས་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་ཅིང་འཇམ་ཚོགས་
 མང་བོ་ལངས་ཏེ་བ་ལི་སི་ཐན་ནང་ནས་ཨིང་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཚང་མ་སྤྱིར་འཐེན་
 དགོས་པའི་སྐྱད་འབོད་བྱས་ ཤིང་། ཚོགས་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལུས་ཕྱགས་ཆེ་

ལོས་སི་ཀྲན་ཟེར་བའི་ཚོགས་པ་དེ་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་པ་དེས་ཨིང་གཞུང་ལ་ཁ་
 གཏད་གྱིས་འཛིངས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། སི་ཀྲན་ཚོགས་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གསང་བ་
 དམ་བེད་སྤྲིག་འཇུགས་ཤིག་ཡོད་པར་བརྟེན་མི་མང་བོ་དང་། ལོ་ལག་མང་བོ་མེད་ན་
 ཡང་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་པའི་ལས་དོན་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དེ། ཁོང་
 ཚོས་ཡུལ་ནང་ཡོད་པའི་ཨིང་གཞུང་གི་བཞོན་ལག་དང་། ལྷན་ལོ་ཁང་། དམག་སྐར་
 བཅས་མང་བའི་ནང་འབོམ་བཞག་སྟེ་གཏོར་སྐྱོན་བཏང་བ་དང་། ཨིང་ཇིའི་དམག་མི་
 དང་། ཤོང་སྟེའི་སྐོར་སྲུང་བ་བཅས་གསང་སྟབས་གྱིས་སྐོག་བསད་བཏང་བ་སོགས་
 ཨིང་གཞུང་ལ་དཀའ་ངལ་ཚད་མེད་བཞོས་པ་དེ། ཨིང་ཇིའི་སྐོར་བྱ་བ་ཚོས་སི་ཀྲན་
 ཚོགས་པ་ཙུ་གཏོར་གཏོར་ཐབས་སུ་འགྲུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་སྟེ་ཁོང་ཚོའི་
 ཚོགས་མི་འགའ་ཤས་ཟེན་ཐུབ་ཤུར། དེ་ཚོར་གསང་བའི་གནས་ཚུལ་འདྲི་བརྟན་
 ཆེད་ཁྲིམས་གཙོད་ཇི་ཅམ་བཏང་ཡང་སྐད་ཆ་ཙུ་བ་ནས་ཐོན་རོགས་མ་བྱས་པ་དེ།
 ཚོགས་པ་དེས་པ་ལི་སི་ཐན་ནང་ཡོད་ཨིང་གཞུང་གི་དམག་སྤྱི་ཆེ་ཤོས་གཉིས་མེ་
 མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བསད་པས་དེ་ནས་བཟུང་ཨིང་ཇིར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་
 དང་། ལྷག་དོན་གྱི་ལྷར་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་བོས་ཨིང་ཇིས་ཇིའུ་མི་རིགས་ཚོར་
 ཐུབ་ཚོད་བྱེད་གྱིན་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་བཅས་ལས། པ་ལི་སི་ཐན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 དེ་ཨིང་གཞུང་གིས་འཛམ་སྤྱིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཆ་ཚང་བསྐྱུལ་བ་དེ།

ཡིག་ཀྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ལྷོ་ཁྲིམས་འཛིན་པ་མཉམ་སྲུང་གྲུབ་ཚོགས་ནས་ཨི་སི་རལ་ལ་རང་
བཙལ་སྲོད་རྒྱུ་ལེ་ཐག་གཅོད་བྱས་ཀྱང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རིགས་ཚོར་སྲོན་ཡོད་ཀྱི་ཨི་
སི་རལ་གྱི་ས་ཆ་ཆ་ཆ་མེན་པར་ས་ཆ་རྒྱང་རྒྱང་གྲུ་དོག་ཡོད་པ་ཞེས་ལས་སྲོད་རྒྱ་
མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཐོག་སྤུ་མོ་ཁོང་ཚོའི་རྒྱལ་ས་རྩི་ཏུ་སི་ལམ་ཟེར་བ་དེའི་ཕྱིན་ཀྱི་ཁ་
ཆའི་རྒྱལ་ཁབ་དོར་ཅལ་ལ་སྲོད་རྒྱ་བཟོས་པ་རེད། ཁ་ཆེ་ཚོས་ཨི་སི་རལ་ལ་ཁྱེད་
ཚོའི་ཁ་ནས་རང་བཙལ་ཡིན་ཞེས་ཚིག་གཅིག་བཟོད་པ་དང་། རང་བཙལ་གྱི་དར་ཆ་
ཀེར་ཅམ་གྱི་ཏུ་སྲོད་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་མིང་མེད་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པ་རེད། ཁ་ཆེ་ཚོས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བརྟེན། ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་ཚོར་སློབ་མ་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཁྲི་མོ་ཁྲི་ནས་ཁ་ཆེ་ཚོས་བཤད་
པར་ཉན་སེམས་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བུ་བཞག་སྲོན་ཡོད་དམག་མི་དང་གོ་ལག་སྲན་ཡོད་ཐོག་
དམག་དོན་གོ་ལག་འཕར་སྲོན་བྱ་སྒྲིག་གིས་༡༩༥༩ ལྷོ་ ༥ བའི་ནང་ཨི་སི་རལ་གྱི་
རྒྱལ་དར་བསྐྱེད་སྲུང་སྲུང་ཁ་ཆེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་ཁ་ཆའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨི་
རབ་གྱི་དང་། དོར་ཅལ། ཨི་རག་སི་རི་ཡ། སོའི་རྩི་ཨ་རབ་བི་ཡ་བཙལ་ནས་ལམ་སེང་
དབྱུང་དམག་ཁྱོད་ཆེ་བཏང་སྟེ། ཨི་སི་རལ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་རྒྱང་དེ་གཏོང་།

འཆར་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཁ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་དམག་མིའི་གྲངས་ཚད་ནི་ཨི་སི་
རལ་གྱི་དམག་མི་དེ་ལོད་སར་ཁོང་ཚོའི་དམག་མི་ཉི་ཤུའི་ཚད་ཅམ་ཡོད། ཡིན་
ནའང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་དེགས་ཚོར་སོ་སོའི་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་དང་། གཅིག་སྐྱེལ་
གྱི་སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འབྱུང་ནས་དགྲ་བོའི་ཁ་གཏད་གཅོག་པས་ལྷ་བ་
བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཁ་ཆེའི་དམག་མི་ཚོར་མམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཁ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་
མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་དམག་འཁྲུག་དེ་ཐག་ཚོད་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱས་གནང་
རོགས་ཞེས་འབོད་སྐྱེལ་ཞུ་དགོས་སུ་གསུང་ཡོད་པེ།

ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་འབོད་སྐྱེལ་ཞུས་
པ་དེ་ཞི་ལམ་གཙོར་བཟུང་གི་རྣམས་པ་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏུ་ད། དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ལ་ཁ་
ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་རི་ཤུ་མི་དེགས་རྣམས་དེ་ལོ་བཞིན་ཅ་མེད་དུ་གཏང་མ་སྟུབ་པར་
རང་བཞིན་བསྐྱར་འདོག་མི་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་ས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་པེ། རྒྱལ་ཚོགས་
ནས་ཨི་སི་རལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེར་ཐེ་བྱས་གནང་སྟེ་ས་ཆ་ཡག་གསུང་། དམག་
དོན་ཐོག་གནད་འགག་ཅན་གྱི་ཚུ་རི་ཁག་ཁ་ཆེ་ཚོར་སྟོད་དགོས་རྒྱུའི་ཐག་གཙོད་
གནང་བས་རང་བཅའ་གཙོར་མའི་དམིགས་ཤུལ་བཟུང་སྟེ་དཀའ་ངལ་དང་འབད་
བཅོན་བསྟོན་པའི་རི་ཤུའི་མི་དེགས་ཚོར་གྲོད་གྲུད་གྱི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་
བརྟེན། ཁོང་ཚོས་ནང་ཁུལ་སེམས་ཤུགས་སྐྱེལ་སྐོར་གིས་ཁ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་དང་
གཡུལ་འཁྲུག་རྒྱག་གྲབས་ཐེངས་མང་བྱས་ཡོད་པ་པེ། དེར་བརྟེན་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དམག་དོན་ཡར་རྒྱས་ཐོག་དོ་འཁྲུང་ཆེ་ལོན་གྱིས་
འབྲེལ་བ་བྱས་པར་དུ་སྐྱུ་ནས་སི་དུ་ཡ་དང་། ཨི་ཇབ་གྱི་ལ་ཐང་སྐ་རིལ་གྱིས་གཙོས་

སའི་དྲག་མཚོན་གྱི་རོགས་རམ་ལྷགས་ཆེ་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཁ་
ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་དམག་དོན་ཡར་རྒྱས་ཆེ་གྲུང་གིས་ཁོང་ཚོར་གདེངས་སློབས་
གསར་བ་ཞིག་རྟེན་དེ་ལོ་རེ་བཞིན་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་དྲག་པོའི་རྣམ་འགྲུང་
ལྷགས་ཆེ་དུ་བཏང་མཐར་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༤ལོར་སི་རེ་ཡ་ནས་ཨི་སི་རལ་ཐོག་གསར་
བའི་དམག་མི་མང་པོ་བཏང་སྟེ་ཨི་སི་རལ་གྱི་ཞི་བའི་མི་མང་པོ་སྐྱེད་བརྒྱབ་ནས་
བསད་པ་དང་། ཨི་རབ་གི་ནས་སུད་སི་ཚུ་ཡུར་དུ་ཨི་སི་རལ་གྱི་གྲུ་གཟིངས་འགྲོ་
བསྐྱོད་མི་ཚོགས་འའི་བཀག་བཞུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥ལ་ཨི་སི་རལ་དང་། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་དབར་
དམག་འཁྲུག་དངོས་སུ་སྐྱབས་གྲང་ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་རྣམས་ལ་གྲ་སྒྲིག་སློབ་ནས་ཡག་
པོ་ཡོད་ཅང་། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་ཉིན་དུག་གི་དམག་འཁྲུག་ནང་ཕམ་ཉེས་བཏང་
སྐབས་པ་རེད། དམག་འཁྲུག་དེའི་སྐབས་ཨི་སི་རལ་གྱི་དམག་མི་ཚོས་དབའ་རྩལ་ཆེན་
པོས་དག་པོར་ཚོལ་འཇིངས་གིས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གྲགས་པ་འཇོམ་སྤོང་ནང་བྱུང་བཞག་
བྱས་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་ས་ཁྲོན་ཆེན་པོ་དབང་འཇིན་བྱས་པ། ཁ་ཆེའི་དམག་མི་མང་པོ་
བསད་པ་དང་། མང་པོ་འཇིན་བཟུང་གིས་བཙོན་བཅུག་སོགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་སྤོགས་ནས་ཨི་སི་རལ་ཐོག་དྲག་
ལྷགས་ཆེན་པོའི་དམག་འཁྲུག་སྐབས་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཆེ་ཚོས་འཇམ་
དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་མང་པོ་བཅུགས་ཏེ་ཨི་སི་རལ་གྱི་ཞི་བའི་སྐྱོན་ཁང་དང་།
སློབ་གྲྭ་བཅས་གྱི་ཐོག་གང་བྱུང་གིས་འཕོམ་བཞུས་ཏེ་འཕྲོག་བརྒྱུག་མང་པོ་བཏང་
ཡོད་ཀྱང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་དམག་སྐར་ཐོག་དེ་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་

བ་རེད། ཁ་ཆེའི་འཇབ་དམག་གི་སྤྲིག་འཇུགས་དེ་ཚོའི་མིང་ལ་ཐོག་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་
 ཡོད་པའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཟེར་བ་དང་། རང་བཅན་ཚོགས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མིང་
 ཚེན་སོ་དེ་འདྲ་བཏགས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་མང་སོ་ཡོད་པ་དང་།
 མཚོན་ཆའི་མ་ཐུན་རྒྱན་ཡག་སོ་ཡོད་ཀྱང་། ཨི་སི་རལ་གྱི་ཁ་གཏད་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་
 ཞིག་ཡོང་གི་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གཅིག་ནི་ནང་ལྟར་དུ་ཁོ་ཚོ་མ་ཐུན་འཆམ་
 གྱི་གནས་ཚུལ་མེད་རྒྱན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན། ཁོ་ཚོས་ཨི་སི་རལ་མཉམ་
 དམག་འཇུག་བརྒྱབ་སྟེ་མི་གསོད་བྱུང་བ་ལས་པན་རྒྱན་ནང་ཁུལ་མི་གསོད་རེས་
 གུས་པའི་གྲངས་ཚད་མང་བ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཁ་ཆེའི་འཇབ་དམག་གི་སྤྲིག་
 འཇུགས་དེ་ཚོས་ཨི་སི་རལ་ལ་དབྱེ་འཇོག་སྤྱད་ཐུག་གུས་པ་དེ་ཁག་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཇམ་གྲིང་ཡུལ་ཁག་གི་མི་མང་འགྲུལ་སྐྱེལ་གནས་སུ་ཁག་བཅོན་
 འཁྲིད་གྱིས་མེད་བསྐྱོད་པ་བཏང་བ་སོགས་ལག་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དེས་འཇམ་གྲིང་
 མི་མང་གི་མིག་ལམ་དུ་ཁ་ཆེའི་འཇབ་དམག་ཚོའི་བརྗེ་མཐོང་ཆགས་པ་དང་། མཐོང་
 ཚུལ་ངན་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཨི་སི་རལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་རྗེ་མཐོང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ཁོ་ཚོ་ནང་ཁུལ་མ་ཐུན་སོ་
 ཡོད་པ་དང་། མི་མང་ཚོར་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་སེམས་བྱུགས་ཡོད་པ། ལེས་ཡོན་ཆེ་བ་
 བཅས་ཀྱིས་རེད། ཨི་སི་རལ་གྱི་མི་ཚོ་ནང་ཁུལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྤང་
 ཁོང་ཁོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་མིན་ཡང་། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་དོན་
 ལ་ཐུག་དུས་སྐྱེད་སྐྱོས་བཏང་གིས་དོག་རྩ་གཅིག་སྤྲིལ་དུ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།